USAID FROM THE AMERICAN PEOPLE

IFES

ცესკო
საქართველოს საარჩევნო ადმინისტრაცია

საარჩევნო სისტემების განვითარების, რეფორმებისა და სწავლების ცენტრი

საუბნო საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარის სამახსოვრო ინსტრუქცია

Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի նախագահի ուղեցույց հրահանգ

საქართველოს პარლამენტის
2016 წლის 8 ოქტომბრის არჩევნები

Վրաստանի Խորհրդարանի
2016 թվականի հոկտեմբերի 8-ի ընտրություններ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի նախագահի լիազորությունները 3

Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի նախագահի լիազորությունները քվեարկության նախորդ օրը (7 հոկտեմբերի) 7

Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի նախագահի լիազորությունները քվեարկության օրը (8 հոկտեմբերի) 11

Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի նախագահի լիազորությունները

1. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի նիստի հետ կապված լիազորություններ.

- Հրավիրում եք տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի նիստ *(Ընտրական օրենսգիրք`հոդված 8.2):*
- Վարում եք տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի նիստը *(Ընտրական օրենսգիրք` հոդված 27.1.բ):*

2. Վարչական գործառույթներ.

- Իրավունք ունեք առաջադրանքներ տալ հանձնաժողովի նախագահի տեղակալին, հանձնաժողովի քարտուղարին և հանձնաժողովի այլ անդամների (Ընտրական օրենսգիրք` հոդված 27.1.ե):
- Իրավունք ունեք հրապարակել կարգադրություն *(Ընտրական օրենսգիրք` հոդված 30.1.գ):*
- Ստանում եք և Ձեր մակագրությամբ բաժանում տեղամասային ընտրական հանձնաժողով մտած ընտրական փաստաթղթերը և տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի անունով մտից գրագրությունը *(Ընտրական օրենսգիրք` հոդված 27.1.գ):*
- Պատասխանատու եք ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովից ընտրական փաստաթղթերի, գույքի և այլ նյութերի ընդունման, պահպանման և ըստ նշանակման տրամադրման համար *(Ընտրական օրենսգիրք` հոդված 27.1.դ, հոդված 63.6):*
- Հրապարակայնության ապահովման համար նկատի՛ ունեցեք, որ ընտրական տեղամասում բոլորի համար տեսանելի տեղում պետք է փակցված լինեն *(Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի կանոնակարգ` հոդված 8).*
    - ☐ տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի կոնտակտային հեռախոսի և ֆաքսի համարները և այլ տվյալներ,
    - ☐ ընտրական վարչակազմի այն իրավական ակտերը, որոնք կվերաբերեն տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի գործունեությանը,

- տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի նախագահի կարգադրությունները,
- ընտրողների ցուցակները, ընտրողների ցուցակներում փոփոխությունների ընդգրկման և անճշտությունների բողոքարկման կարգը և ժամկետները:

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈ՛ՒՆ

- Քվեարկության օրվանից առնվազն երկու օր առաջ Ձեզ կփոխանցվեն ճշգրտված ցուցակների վերջնական տարբերակները (ընտրական հանձնաժողովի համար հատկացված տարբերակը՝ սեղանի ցուցակը, և հանրային տեղեկատվության համար հատկացված տարբերակը՝ պատի ցուցակը) *(Ընտրական օրենսգիրք՝ հոդված 31.11):*
- Հանրային տեղեկատվության համար հատկացված պատի ցուցակի նախնական տարբերակը պետք է հանեք և նույն տեղում փակցնեք ճշգրտված տարբերակը:

Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի նախագահի լիազորությունները քվեարկության նախորդ օրը (7 հոկտեմբերի)

1. Քվեարկության շենքի կազմակերպման հետ կապված լիազորություններ.

- Պատասխանատու եք քվեարկության շենքի կազմակերպման համար, նկատի՛ ունեցեք *(Ընտրական օրենսգիրք՝ հոդված 58.4)*.
  - ☐ քվեարկության շենքում յուրաքանչյուր 500 ընտրողի համար պետք է կազմակերպվի առնվազն մեկ քվեախցիկ, որտեղ պետք է լինի մեկ գրիչ,
  - ☐ պետք է տեղեր առանձնացվեն ընտրողների գրանցման համար և տեղադրվեն սեղաններ՝ գրանցում իրականացնող անձանց քանակին համապատասխան,
  - ☐ տեսանելի տեղում պետք է տեղադրվի ընտրական քվետուփը,
  - ☐ ընտրական քվետուփի մոտ պետք է տեղադրվի սեղան՝ հատուկ ծրարների համար:

- Քվեարկության շենքում տեսանելի տեղում պետք է փակցված լինեն *(Ընտրական օրենսգիրք՝ հոդված 58.4.դ, 58.5)*.
  - ☐ ընտրողների միասնական ցուցակի հանրային տեղեկատվության համար հատկացված տարբերակը (պատի ցուցակը),
  - ☐ ընտրողների հատուկ ցուցակի հանրային տեղեկատվության համար հատկացված տարբերակը (պատի ցուցակը),
  - ☐ շրջիկ (տեղափոխվող) քվետուփի ցուցակի հանրային տեղեկատվության համար հատկացված տարբերակը (պատի ցուցակ),
  - ☐ թեկնածուների ցուցակները,
  - ☐ կուսակցական ցուցակները,
  - ☐ քվեարկության հրահանգը և ԿԸՀ-ի կողմից սահմանված, ընտրական քվեաթերթիկների լրացման կարգը,

- քաղվածք Օրենքից, թե որ դեպքում է ընտրական քվեաթերթիկն անվավեր,
- քվեարկության արդյունքների ցուցադրական արձանագրությունները,
- եթե ընտրական քվեաթերթի մեջ ներառված որևէ ընտրական սուբյեկտ այլևս չի մասնակցում ընտրություններին, քվեարկության շենքում և գաղտնի քվեախցերում հայտարարություն այդ մասին:

2. Ընտրական փաստաթղթերի ընդունման հետ կապված լիազորությունները.

Հիշեցե՛ք. քվեարկությունը սկսվելուց ոչ ուշ, քան 12 ժամ առաջ ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովից պետք է ստանաք ընտրական քվեաթերթիկները և հատուկ ծրարները: Ստանալիս **անպայման հաշվե՛ք** և համեմատե՛ք փոխանցված ընտրական քվեաթերթիկների և հատուկ ծրարների քանակությունը հանձնման-ընդունման ակտում տեղ գտած տվյալների հետ *(Ընտրական օրենսգիրք՝ հոդված 63.9–11):* Ստուգե՛ք, որ քվեաթերթիկների վրա նշված լինի Ձեր ընտրական տեղամասի և ընտրատարածքի համարը:

Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի նախագահի լիազորությունները քվեարկության օրը (8 հոկտեմբերի)

Ժամը 07:00-08:00

- ☐ Ժամը 07:00-ին բացե՛ք ընտրական տեղամասը, ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովին տեղեկացրե՛ք ընտրական տեղամասը բացելու և հանձնաժողովի անդամների քվորումի (7 անդամ) մասին *(Ընտրական օրենսգիրք՝ հոդված 61.1):*

- ☐ Հանձնաժողովի քարտուղարին փոխանցե՛ք քվեարկության օրվա գործավարության մատյանը, գրանցամատյանը, քվեարկության արդյունքների ամփոփիչ արձանագրությունները և ցուցադրական արձանագրությունները (փակցվում է բոլորի համար տեսանելի տեղում):

- ☐ Ստուգե՛ք քվեարկության շենքում գտնվող իրավասու անձանց հավատարմագրման վկայականները (ուժի մեջ է անձը հաստատող վկայականի հետ):

- ☐ Ի ցույց բոլորի, ստուգե՛ք այն փաթեթի ամբողջականությունը, որում զետեղված է հանձնաժողովի հատուկ կնիքը և բացե՛ք այն (կնիքի համարը նշե՛ք քվեարկության օրվա գործավարության մատյանի 9-րդ էջում) *(Ընտրական օրենսգիրք՝ հոդված 61.2.բ):*

- ☐ Շրջիկ (տեղափոխվող) քվեատուփը տանող հանձնաժողովի 2 անդամների բացահայտման համար անցկացրե՛ք վիճակահանություն, որին մասնակցում են կուսակցությունների կողմից նշանակված հանձնաժողովի անդամները *(Ընտրական օրենսգիրք՝ հոդված 61.2.դ):*

- ☐ Անցկացրե՛ք վիճակահանություն հանձնաժողովի անդամների միջև՝ մնացած գործառույթների (ընտրողների հոսքը կարգավորող, ընտրողների գրանցում իրականացնող, քվեատուփը և հատուկ ծրարները վերահսկող հանձնաժողովի անդամներ) բաշխման համար *(Ընտրական օրենսգիրք՝ հոդված 61.2.ե):*

- ☐ Բողոքների գրանցման գործընթացի դիտարկման նպատակով վիճակահանություն անցկացրե՛ք

ընտրական տեղամասում գտնվող ընտրական սուբյեկտների ներկայացուցիչներից առավելագույնը 2 ներկայացուցչի որոշման համար: Հիշեցե՛ք՝ վիճակահանությամբ որոշված ներկայացուցիչները և հանձնաժողովի քարտուղարը չի կարելի, որ լինեն միևնույն ընտրական սուբյեկտի կողմից ներկայացված անձինք *(Ընտրական օրենսգիրք՝ հոդված 61.5):*

☐ Հանձնաժողովի քարտուղարին խնդրե՛ք հայտարարել ընտրողների թիվը ընտրողների ընդհանուր ցուցակում, ընտրողների հատուկ ցուցակում, նաև շրջիկ (տեղափոխվող) քվեատուփի ցուցակում (այսպիսինի գոյության դեպքում) *(Ընտրական օրենսգիրք՝ հոդված 61.6.ա, հոդված 61.9):*

☐ Հանձնաժողովի քարտուղարին խնդրե՛ք հայտարարել ստացած ընտրական քվեաթերթիկների և հատուկ ծրարների քանակությունները *(Ընտրական օրենսգիրք՝ հոդված 61.6.բ, հոդված 61.9):*

☐ Ստուգե՛ք, որ ընտրական քվեատուփերը դատարկ լինեն՝ և՛ հիմնականը, և՛ շրջիկը (տեղափոխվող), քվեատուփերը զմռսակնքե՛ք անհատական համար ունեցող զմռսակնիքով *(Ընտրական օրենսգիրք՝ հոդված 61.6.գ):*

☐ Ընտրողների՝ յուրաքանչյուր գրանցում իրականացնողի փոխանցե՛ք. ցուցակ՝ 300-ընտրողով (ընտրողների գրանցում իրականացնողներից մեկին փոխանցե՛ք նաև՝ ընտրողների հատուկ ցուցակ), ընտրական քվեաթերթիկների մեկական նոթատետր, նշմարման հեղուկ, գրանցում իրականացնողի կնիք (կնիքի համարը նշե՛ք քվեարկության օրվա գործավարության մատյանի 9-րդ էջում) *(Ընտրական օրենսգիրք՝ հոդված 61.7):*

Եթե գրանցողների կնիքները անհրաժեշտ քանակից պակաս լինեն, կամ կնիքը վնասված լինի, հանձնաժողովի նախագահի որոշմամբ նվազեցվում է գրանցողների թիվը:

☐ Ընտրողների հոսքը կարգավորողին փոխանցե՛ք նշմարումը ստուգելու ուլտրամանուշակագույն լապտեր:

☐ և հատուկ ծրարները վերահսկողին փոխանցե՛ք հատուկ ծրարները և հիմնական ընտրական քվեատուփը:

- ☐ Հանձնաժողովի անդամներին նյութերը փոխանցելուց հետո, անհապաղորեն, մինչև քվեարկության սկսվելը, հանձնաժողովի քարտուղարի հետ լրացրե՛ք ստուգողական թերթի ինքնապատճենվող ձևաթուղթը (բացառությամբ առաջին ընտրողի մասին տվյալների)։ Ուշադրությո՛ւն դարձրեք, որ ստուգողական թերթը ստորագրեն հանձնաժողովի բոլոր ներկա գտնվող անդամները *(Ընտրական օրենսգիրք՝ հոդված 61.10)։*

Ժամը 08:00-ից

- ☐ Ընտրական տեղամաս եկած առաջին ընտրողն անցնում է գրանցումը և ստանում ընտրական քվեաթերթիկը/քվեաթերթիկները։ Դրանից հետո ցույցո՛ւմ տվեք հանձնաժողովի քարտուղարին, որ առաջին ընտրողի մասին տվյալները գրանցի ստուգողական թերթի վրա, ստորագրել տա նրան և նշի ընտրական քվեատուփերի մեջ ստուգողական թերթերը գցելու ճշգրիտ ժամանակը։ Ստուգողական թերթի մեկ օրինակը գցե՛ք հիմնական ընտրական քվեատուփի մեջ, երկրորդ օրինակը՝ շրջիկ (տեղափոխվող) քվեատուփի մեջ (այսպիսինի գոյության դեպքում), իսկ երրորդ օրինակը պահե՛ք *(Ընտրական օրենսգիրք՝հոդված 61.10)։*

- ☐ Առաջին ընտրողի կողմից գրանցումն անցնելուց հետո, հեռախոսով տեղեկացրե՛ք ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովին՝ քվեատուփը/քվեատուփերը զմռսակնքելու, ստուգողական թերթը/ թերթերը քվեատուփի/քվեատուփերի մեջ գցելու և քվեարկությունը սկսելու մասին։

Քվեարկության գործընթացի ժամանակ նկատի՛ ունեցեք

- ■ Եթե նշմարում ստուգող հատուկ սարքը բացահայտում է, որ ընտրողն արդեն ունի նշմարում, նրան արգելվում է մասնակցել քվեարկությանը։ Հանձնաժողովի քարտուղարին ցույցո՛ւմ տվեք, որ նրա ով լինելը նշի քվեարկության օրվա գործավարության մատյանում։

- ■ Ընտրողը քվեարկությանը մասնակցում է, եթե ընտրողների համապատասխան ցուցակում Վրաստանի քաղաքացու անձնական համարի, սեռի և լուսանկարի հետ մեկտեղ, ամբողջությամբ համապատասխանում են ստորև թվարկված տվյալներից գոնե 3-ը (անունը, ազգանունը, ծննդյան ամսաթիվ, ամիս, տարեթիվը, հասցեն)։

- Եթե ընտրողների գրանցում իրականացնողը ընտրողի դեմքը և ներկայացված փաստաթղթում կամ ընտրողների ցուցակում տեղ գտած լուսանկարը միմյանց անհամապատասխան է համարում, նա պետք է դիմի Ձեզ՝ տվյալ անհամապատասխանությունը հավաստելու հարցով:

  Եթե կհաստատեք անհամապատասխանությունը, հանձնաժողովի քարտուղարին հանձնարարե՛ք քվեարկության օրվա գործավարության մատյանում անել գրառում (նշելով ընտրողի անունը, ազգանունը և ընտրողների ցուցակում նրա հերթական համարը): Սույն գրառումը հանձնաժողովի քարտուղարի հետ հաստատե՛ք ստորագրություններով: Հանձնաժողովի քարտուղարը քվեարկության օրվա գործավարության մատյանին պետք է կցի իր ստորագրությամբ հաստատված ընտրողի փաստաթղթի ֆոտոպատճենը:

  Եթե չեք հաստատի տվյալ անհամապատասխանությունը, ընտրողների գրանցումն իրականացնողն իրավունք ունի քվեարկության օրվա գործավարության մատյանում գրել իր առանձնահատուկ կարծիքը: Հանձնաժողովի քարտուղարը քվեարկության օրվա գործավարության մատյանում պետք է անի համապատասխան գրառումը (նշելով ընտրողի անունը, ազգանունը և ընտրողների ցուցակում նրա հերթական համարը): Սույն գրառումը ընտրողների գրանցում իրականացնողը և հանձնաժողովի քարտուղարը պետք է հաստատեն ստորագրություններով: Հանձնաժողովի քարտուղարը քվեարկության օրվա գործավարության մատյանին պետք է կցի իր ստորագրությամբ հաստատված ընտրողի փաստաթղթի ֆոտոպատճենը:

  Տվյալ ընթացակարգն անցնելուց հետո ընտրողին տվե՛ք քվեարկությանը մասնակցելու իրավունք:

- Նշմարման ընթացակարգ անցնելուց հրաժարվելու դեպքում, ընտրողին իրավունք չտաք մասնակցելու քվեարկությանը:

- Եթե քվեարկության ընթացքում պարզվի, որ ընտրողը ընտրացուցակում ստորագրել է այլ ընտրողի ազգանվան դիմաց գտնվող սյունակում, նման դեպքում ընտրողին, որի ազգանվան դիմաց արձանագրված է ստորագրությունը, պետք է ցուցում տրվի, որ ստորագրի նույն սյունակում:

Ընտրողների գրանցումն իրականացնողը նշվածի վերաբերյալ պետք է բացատրագիր գրի (ընտրողի անվան և ազգանվան մատնանշմամբ):

- Եթե ընտրողը կամ տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի անդամը վնասել են քվեաթերթիկը, ընտրողների գրանցումն իրականացնող անձին հանձնարարե՛ք, որ փոխի ընտրողի վնասված քվեաթերթիկը նորով: Ընտրողի ներկայությամբ կտրե՛ք վնասված քվեաթերթիկի անկյունը, վրան գրե՛ք «վնասված է», ստորագրե՛ք և առանձին պահե՛ք *(Ընտրական օրենսգիրք՝ հոդված 65.4):*

- Եթե ընտրողը չի կարողանում ինքնուրույն լրացնել քվեաթերթիկը, ուշադրությո՛ւն դարձրեք, որ օգնելու նպատակով քվեախցիկ չհրավիրվի ընտրական հանձնաժողովի անդամ, թեկնածու, ընտրական սուբյեկտի ներկայացուցիչ, մամուլի կամ զանգվածային այլ լրատվամիջոցի ներկայացուցիչ և դիտորդ: Ընտրողին կարող է օգնել ցանկացած անձ, բացի վերոթվարկյալ անձանցից *(Ընտրական օրենսգիրք՝ հոդված 65. 3):*

- Եթե ընտրողը ֆիզիկական վիճակի, մասնավորապես, վերին վերջավորություններ չունենալու պատճառով, չի կարողանում քվեարկության ընթացակարգերը ինքնուրույն կատարել, խնդրե՛ք ընտրողների գրանցում իրականացնող հանձնաժողովի անդամին ընտրողների միասնական ցուցակի «Ընտրողի ստորագրություն» սյունակում կատարել «ֆիզիկական վիճակ» գրառումը և ստորագրությամբ վավերացնել այն:

ժամը 09:00-ից

- ☐ Շրջիկ (տեղափոխվող) քվեատուփի միջոցով քվեարկության անցկացումը հանձնարարե՛ք վիճակահանությամբ որոշված հանձնաժողովի 2 անդամներին և նրանց փոխանցե՛ք *(Ընտրական օրենսգիրք՝ հոդված 66.3).*
  - ☐ շրջիկ (տեղափոխվող) քվեատուփի ցուցակը,
  - ☐ ընտրողների գրանցումն իրականացնողի ստորագրությամբ և ընտրողների գրանցումն իրականացնողի կնիքով վավերացված անհրաժեշտ քանակի ընտրական քվեաթերթիկներ,

- հատուկ ծրարներ,
- զմռսակնքված շրջիկ (տեղափոխվող) ընտրական քվեատուփը, որում պետք է զետեղված լինի ստուգողական թերթը:

Ցուցո՛ւմ տվեք հանձնաժողովի քարտուղարին քվեարկության օրվա գործավարության մատյանում գրանցել շրջիկ (տեղափոխվող) քվեատուփն ուղեկցող հանձնաժողովի անդամներին փոխանցված ընտրական քվեաթերթիկների քանակը, ինչպես նաև շրջիկ (տեղափոխվող) քվեատուփը ընտրատեղամասից տանելու ժամանակը:

ժամը 10:00, 12:00, 15:00, 17:00

Խնդրե՛ք ընտրողների գրանցումն իրականացնողներին, առանց քվեարկության ընթացակարգին խանգարելու, հաշվել ընտրողների ցուցակներում ընտրողների ստորագրությունների և իրենց կողմից տրամադրված ընտրական քվեաթերթիկների քանակությունները (ներառյալ հանձնաժողովի նախագահին փոխանցված վնասված ընտրական քվեաթերթիկների քանակը): Եթե տվյալների միջև տարբերություն հայտնաբերվի, ընտրողների գրանցումն իրականացնողն անհապաղորեն պետք է բացատրագիր գրի: Երաշխավորվում է գրանցում իրականացնող հանձնաժողովի անդամների հետ տվյալները վերստուգել ըստ մեծամասնական ընտրական քվեաթերթիկների:

Ընտրողներին տրված ընտրական քվեաթերթիկների թվից — Վնասված ընտրական քվեաթերթիկների թիվը = Ընտրողների ստորագրությունների թվին

Տվյալների միջև անհամապատասխանության դեպքում ընտրողների գրանցումն իրականացնողը անհապաղորեն պետք է բացատրագիր գրի, որը պետք է կցեք ամփոփիչ արձանագրությանը/ արձանագրություններին:

Յուրաքանչյուր գրանցում իրականացնողից ստացած ստորագրությունները ժամը 10:00-ին, 12:00-ին, 15:00-ին, 17:00-ին գումարե՛ք և տվյալն անհապաղորեն կարճ տեքստային հաղորդագրությամբ (sms-ով) ուղարկե՛ք ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովին:

ժամը **12:00**-ին և ժամը **17:00**-ին ընտրացուցակներում հաշված քվեարկության մասնակից ընտրողների ստորագրությունների թիվը հանձնաժողովի քարտուղարին նշե՛լ տվեք քվեարկության օրվա գործավարության մատյանում և քվեարկության արդյունքների ցուցադրական արձանագրություններում և տեղեկացրե՛ք ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովին *(Ընտրական օրենսգիրք՝ հոդված 65.6)։*

Գրանցում իրականացնողներից ստացած տվյալներն արտացոլեք աղյուսակի մեջ

Վերստուգեք տվյալները		Գրանցում իրականացնող					Ուղարկեք SMS-ով
		I	II	III	IV	V	
ժամը 10	Տրված քվեաթերթիկներ						Ստորագրությունների գումարը ⇩
	Վնասված քվեաթերթիկներ						
	Ստորագրությունների թիվը						
ժամը 12	Տրված քվեաթերթիկներ						Ստորագրությունների գումարը ⇩
	Վնասված քվեաթերթիկներ						
	Ստորագրությունների թիվը						
ժամը 15	Տրված քվեաթերթիկներ						Ստորագրությունների գումարը ⇩
	Վնասված քվեաթերթիկներ						
	Ստորագրությունների թիվը						
ժամը 17	Տրված քվեաթերթիկներ						Ստորագրությունների գումարը ⇩
	Վնասված քվեաթերթիկներ						
	Ստորագրությունների թիվը						

Մինչև ժամը 20:00

☐ Շրջիկ (տեղափոխվող) ընտրական քվեատուփը ընտրական տեղամաս պետք է վերադարձվի ժամը 20-ից ոչ ուշ (Ընտրական օրենսգիրք՝ հոդված 66.1)։ Ցուցո՛ւմ տվեք հանձնաժողովի քարտուղարին քվեարկության օրվա գործավարության մատյանում ընդգրկել շրջիկ (տեղափոխվող) քվեատուփի միջոցով քվեարկությունն ավարտելուց հետո մնացած

չօգտագործված ընտրական քվեաթերթիկների քանակը և շրջիկ (տեղափոխվող) քվեատուփը ընտրական տեղամաս վերադարձնելու ժամանակը:

ժամը 20:00-ից մինչև քվեատուփը բացելը

☐ Ժամը 20:00-ին քվեարկությունն ավարտված հայտարարե՛ք: Հանձնարարե՛ք հանձնաժողովի անդամներից մեկին հաշվել հերթում կանգնած ընտրողների թիվը: Քվեարկությունն ավարտվելուց հետո փակե՛ք ընտրատեղամասի դուռը և զմռսակնքե՛ք ընտրական քվեատուփի ճեղքը *(Ընտրական օրենսգիրք՝ հոդված 65.8):*

☐ Քվեարկությունն ավարտվելուց հետո, գնացե՛ք ընտրողների գրանցումն իրականացնողներից յուրաքանչյուրի մոտ և հանձնարարե՛ք մինչև քվեարկության ավարտը իրենց կողմից գրված բացատրագրերում (այսպիսինի գոյության դեպքում) նշված տվյալների նախատեսմամբ հաշվել.

Ընտրողներին տրված ընտրական քվեաթերթիկների թվից — Վնասված ընտրական քվեաթերթիկների թիվը = Ընտրողների ստորագրությունների թվին

Եթե անհամապատասխանություն է հայտնաբերվում, ընտրողների գրանցում իրականացնողին հանձնարարեք կրկին հաշվել և ճշգրտել քանակությունները: Եթե համապատասխանությունը կրկին չի ստացվում, խնդրե՛ք գրանցում իրականացնողին բացատրագիր գրել (պատճառի մատնանշմամբ), որը պետք է կցեք քվեարկության արդյունքների ամփոփիչ արձանագրությանը/արձանագրություններին:

☐ Վերոնշյալ տվյալները որոշելուց հետո, գրանցում իրականացողներին հանձնարարե՛ք բոլոր տեսակի ցուցակներում հաշվել նաև քվեարկության մասնակից ընտրողների գենդերային տվյալները (կանանց թիվը) բոլոր տեսակի ցուցակներում: Տվյալները փոխանցե՛ք ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովին:

Գրանցում իրականացնողներից ստացած տվյալներն արտացոլեք աղյուսակի

Վերստուգեք տվյալները		**Գրանցում իրականացնող**					**Ուղարկեք SMS-ով**
		I	II	III	IV	V	
ժամը (20)	Տրված քվեաթերթիկներ						Ստորագրությունների գումարը ⇩
	Վնասված քվեաթերթիկներ						
	Ստորագրությունների թիվը						
	Ընտրություններին մասնակցած կանանց թիվը						

☐ Անցկացրե՛ք վիճակահանություն առնվազն 3 հաշվողների որոշման համար *(Ընտրական օրենսգիրք՝ հոդված 67.1):*

☐ Դիտորդների միջև վիճակահանություն անցկացրե՛ք՝ 2 վերահսկողի որոշման համար, եթե դիտորդներն իրենց կազմից փոխհամաձայնությամբ չեն կարողանա ընտրել ընտրական քվեաթերթիկները հաշվելու ընթացակարգը վերահսկող անձանց *(Ընտրական օրենսգիրք՝ հոդված 67.1):*

☐ Վիճակահանություն անցկացրե՛ք ընտրական տեղամասում գտնվող ընտրական սուբյեկտների ներկայացուցիչներից ոչ ավելի, քան 2 ներկայացուցչի որոշման համար, որոնք հանձնաժողովի անդամներից վիճակահանությամբ որոշված հաշվողների հետ մասնակցում են իսկական (վավեր) կամ/և անվավեր ընտրական քվեաթերթիկների հաշվելու գործընթացին *(Ընտրական օրենսգիրք՝ հոդված 67.2):*

☐ Հաշվողներին ցո՛ւցում տվեք հաշվել ընտրողների ստորագրությունների քանակն ընտրողների ընդհանուր ցուցակում, ընտրողների հատուկ ցուցակում, ինչպես նաև շրջիկ (տեղափոխվող) քվեատուփի ցուցակում (այսպիսինի գոյության դեպքում) *(Ընտրական օրենսգիրք՝ հոդված 67.3):*

☐ Հանձնաժողովի քարտուղարին ցուցո՛ւմ տվեք առանձին-առանձին զմռսակնքել ընտրողների միասնական ցուցակի,

ընտրողների հատուկ ցուցակի, ինչպես նաև շրջիկ (տեղափոխվող) քվեատուփի ցուցակի (այսպիսինի գոյության դեպքում) սեղանի տարբերակները *(Ընտրական օրենսգիրք՝ հոդված 67.3):*

☐ Հաշվողներին ցույց՛ւմ տվեք առանձին-առանձին զմռսակնքել չօգտագործված և վնասված ընտրական քվեաթերթիկները *(Ընտրական օրենսգիրք՝ հոդված 67.4):*

☐ Զմռսակնքված փաթեթի վրա նշե՛ք ընտրական տեղամասի անվանումը, համարը, ընտրական փաստաթղթերի տեսակը և հաշվողների հետ ստորագրե՛ք *(Ընտրական օրենսգիրք՝ հոդված 67.5):*

Քվեատուփի բացելը, քվեարկության արդյունքների ամփոփիչ արձանագրությունների լրացումը

☐ Ստուգե՛ք քվեատուփի, նաև շրջիկ (տեղափոխվող) քվեատուփի (այսպիսինի գոյության դեպքում), զմռսակնիքների ամբողջականությունը *(Ընտրական օրենսգիրք՝ հոդված 68.1):*

☐ Նախ՝ բացե՛ք շրջիկ (տեղափոխվող) ընտրական քվեատուփը (այսպիսինի գոյության դեպքում): Հաշվողները ստուգում են ընտրական քվեատուփում ստուգողական թերթի առկայությունը և որոշում են դրա և հանձնաժողովում համեմատության նպատակով պահված ստուգողական թերթի նույնականությունը *(Ընտրական օրենսգիրք՝ հոդված 68.4):*

☐ Բացե՛ք հիմնական ընտրական քվեատուփը: Հաշվողները ստուգում են ընտրական քվեատուփում ստուգողական թերթի առկայությունը և, դրա իսկականը լինելը հավաստելու նպատակով, համեմատում են հանձնաժողովում համեմատության նպատակով պահված ստուգողական թերթի հետ *(Ընտրական օրենսգիրք՝ հոդված 68.5):*

☐ Բացե՛ք բացառության դեպքում ստեղծված ընտրական տեղամասի ընտրական քվեատուփը (այսպիսինի գոյության դեպքում): Հաշվողները ստուգում են ընտրական քվեատուփում ստուգողական թերթի առկայությունը և, դրա իսկականը լինելը հավաստելու նպատակով, համեմատում են հանձնաժողովում համեմատության նպատակով պահված ստուգողական թերթի հետ:

☐ Եթե ամեն ինչ կարգին լինի, հաշվողները իրար պետք է խառնեն ընտրական տեղամասի շրջիկ (տեղափոխվող), հիմնական և բացառության դեպքում ստեղծված ընտրական քվեատուփերից դատարկված հատուկ ծրարները: *(Ընտրական օրենսգիրք՝ հոդված 68.5):*

☐ Հաշվողներին ցուցո՛ւմ տվեք տեսակավորել ընտրական քվեաթերթիկները: Հանձնաժողովի հետ մեկտեղ մեկ առ մեկ քվեարկե՛ք կասկածելի համարված ընտրական քվեաթերթիկները *(Ընտրական օրենսգիրք՝ հոդված 69.5):*

☐ Հաշվողներին ցուցո՛ւմ տվեք հաշվել անվավեր ընտրական քվեաթերթիկները և յուրաքանչյուր ընտրական սուբյեկտի ստացած ձայները/ընտրական քվեաթերթիկները *(Ընտրական օրենսգիրք՝ հոդված 69.6–9):*

☐ Հանձնաժողովի քարտուղարի հետ ստուգե՛ք քվեարկության արդյունքների ամփոփիչ արձանագրությունների տվյալների ճշտությունը.

Ընտրական սուբյեկտի ստացած ձայների քանակին	+	Անվավեր ընտրական քվեաթերթիկների քանակը	≤	Ընտրողների ստորագրությունների քանակին

☐ Հաշվողներին ցուցո՛ւմ տվեք կապել և զմռսակնքել. անվավեր ընտրական քվեաթերթիկները (առանձին են զմռսակնքվում այլ ընտրական տեղամասի համար հատկացված անվավեր ընտրական քվեաթերթիկները), յուրաքանչյուր ընտրական սուբյեկտի ընտրական քվեաթերթիկները (փաթեթների վրա ստորագրում են հաշվողները և հանձնաժողովի նախագահը) *(Ընտրական օրենսգիրք՝ հոդված 69.6–9):*

☐ Հանձնաժողովի քարտուղարը, Ձեզ հետ համաձայնեցնելով, լրացնում է քվեարկության արդյունքների ամփոփիչ արձանագրությունները: Քվեարկության արդյունքների ամփոփիչ արձանագրությունները կազմելիս՝ պետք է նկատի առնվեն ընտրողների գրանցումն իրականացնողների բացատրագրերում (այսպիսինի գոյության դեպքում) նշված

տվյալները: Հանձնաժողովի քարտուղարը քվեարկության արդյունքների ամփոփիչ արձանագրությունները գրանցում է գրանցամատյանում: Հանձնաժողովի բոլոր անդամները պարտավոր են ստորագրել քվեարկության արդյունքների ամփոփիչ արձանագրությունները, ինչով հավաստվում է նրանց ներկա գտնվելը ընտրատեղամասում: Լրացված քվեարկության արդյունքների ամփոփիչ արձանագրությունները վավերացրե՛ք հանձնաժողովի հատուկ կնիքով: Քվեարկության արդյունքների ամփոփիչ արձանագրությունների ֆոտոպատճենները, ուղղման արձանագրության/արձանագրությունների և ընտրողների գրանցում իրականացնողների գրավոր բացատրագրերի հետ (այսպիսինի գոյության դեպքում) անհապաղորեն ուղարկե՛ք ԿԸՀ-ին *(Ընտրական օրենսգիրք՝ հոդված 71.14):*

- ☐ Քվեարկության արդյունքների ամփոփիչ արձանագրություններ տրամադրելիս (պահանջելու դեպքում)՝ հանձնաժողովի քարտուղարի հետ ստորագրե՛ք և վավերացրե՛ք դրանք հանձնաժողովի հատուկ կնիքով *(Ընտրական օրենսգիրք՝ հոդված 71.8):*

- ☐ Առանձին-առանձին փաթեթներով զմռսակնքե՛ք հանձնաժողովի հատուկ կնիքը (հանձնաժողովի հատուկ կնիքի զմռսակնքված փաթեթի վրա ստորագրում են հանձնաժողովի բոլոր անդամները) *(Ընտրական օրենսգիրք՝ հոդված 71.13),* ընտրողների գրանցումն իրականացնողների կնիքները, քվեարկության օրվա գործավարության մատյանը՝ դիմումների/բողոքներների հետ: Գրանցամատյանը և քվեարկության արդյունքների ամփոփիչ արձանագրությունները (ուղղում կատարելու արձանագրությունը և գրանցում իրականացնողների բացատրությունները՝ այսպիսինի առկայության դեպքում) չեն զմռսակնքվում:

- ☐ Զմռսակնքված ընտրական փաստաթղթերը զետեղե՛ք մեծ արկղի կամ տոպրակի մեջ և տարե՛ք ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողով: Քվեատուփից/տոպրակից առանձին՝ տարե՛ք քվեարկության արդյունքների ամփոփիչ արձանագրությունները, գրանցամատյանի, քվեարկության օրվա գործավարության մատյանի և դիմում-բողոքների զմռսակնքված տոպրակները: